

ଏସିୟା ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ସମ୍ପର୍କିତ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଏସିୟା ସମାଶୋଧନ ସଂଘ କଣ ?

ଜାତିସଂଘ ଓ ଏସିୟା ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର ରାଷ୍ଟ୍ର ସମୂହର ସାମାଜିକ କମିଶନ (ESCAP) ଉଦ୍ୟମରେ ୧୯୭୪ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖରେ ଏସିୟା ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଞ୍ଚଳିକ ସହଯୋଗ ଲକ୍ଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ସଂଘର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଇରାନର ଡେହରାନ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସଭ୍ୟ ଦେଶ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁମୁଖୀ ଦେୟ ସମାଶୋଧନ ପାଇଁ ଏହି ସଂଘ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ।

୨. କେଉଁ ମାନେ ଏସିୟା ସମାଶୋଧନ ସଂଘର ସଭ୍ୟ ?

ଇରାନ, ଭାରତ, ବଙ୍ଗଳାଦେଶ, ଭୂଟାନ, ନେପାଳ, ପାକିସ୍ତାନ, ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ଏବଂ ମିଆଁମାରର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଆର୍ଥିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

୩. ଏସିୟା ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ସମ୍ପର୍କିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କେଉଁଠାରେ ମିଳିପାରିବ ?

ଏସିୟା ମାଧ୍ୟମରେ କାରବାର ସମ୍ପର୍କିତ ବିସ୍ତୃତ ପଢ଼ିଗତ ନିୟମାବଳୀ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ସ୍ମରଣନାମା ଏସି-ଏମ୍ (Memorandum ACM) ନାମକ ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

୪. ଭାରତରେ ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିପରି ଏସିୟା କାରବାର କରାଯାଏ ?

ଏସିୟା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ କାରବାର ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ବୈଦେଶିକ ବିନିମୟ କାରବାର ଭଳି କରାଯାଏ । ଭାରତର ସମସ୍ତ ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ଏସିୟା କାରବାର ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।

ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ମୁକ୍ତଭାବେ ଅନ୍ୟଦେଶର ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କ ସହ ଅନୁରୂପା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବେ ।

୫. ଏସିୟା କାରବାର ର ସମାଧାନର ଏକକ କଣ ?

ଏସିୟା ଅର୍ଥନୈତିକ ଏକକ ଏସିୟାର ସାଧାରଣ ଏକକ ଏବଂ ଏହା ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ଏକ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରସହ ସମାନ । ଏହାକୁ ଏସିୟା ଡଲର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ସମସ୍ତ ଦେୟ ପରିଶୋଧନର ସାଧନ ଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟା ଆର୍ଥିକ ଏକକରେ ପରିଣତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ସାଧନ ଗୁଡ଼ିକର ବୁଝାମଣା ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏସିୟା ଡଲର ଲେଖା ଖାତା କରିଆରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

୬. କାରବାର ସମାଧାନର ପ୍ରଣାଳୀ କଣ ?

- ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାରବାର ର ଏକ ବୃହତ ଅଂଶ ଅନ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଦେଶମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସିଧାସଳଖ ଭାବେ ସମ୍ପାଦିତ ହୁଏ । ଉଭୟ ଦିଗରେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଦେଶର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାହିତ ହୁଏ ।
- ବ୍ୟବସାୟିକ ତଥା ଅନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ସାଧାରଣ ବୈଦେଶିକ ବିନିମୟ କାରବାର ଭଳି ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଋଣ ପତ୍ର ପ୍ରତିବଦଳ କ୍ଷମ କାଗଜପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ମୁଦ୍ରାରେ ଖୋଲିବା ର ପଦ୍ଧତି ଏସିୟା ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଉଥିବା ବାଣିଜ୍ୟ ପାଇଁ ଲାଗୁହେବ ।
- ଏହି ଭାବରେ ଏସିୟା ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଉଥିବା କାରବାରର ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ, ପ୍ରାପିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ଏସିୟା ଡଲର ଖାତା ମୁକ୍ତ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ଶାଖା ଓ ଅନୁରୂପା ମାନଙ୍କ ସହ ଖୋଲିପାରିବେ । ସମାଶୋଧନ ସଂଘ ବାହାରେ କରାଯାଉଥିବା ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାର ପାଇଁ ଖୋଲାଯାଉଥିବା ଯୁଏସ୍ ଡଲର ଆକାଉଣ୍ଟ ଠାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ ରଖାଯିବ । ଏସିୟା କାରବାରରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଯୁଏସ୍ ଡଲର କୁ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ଏସିୟା ଡଲର

ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଏସିୟୁ ଡିଲର ଓ ଯୁଏସ ଡିଲର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ ।

- d) ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ସର୍ବଦା ଏସିୟୁ ଡିଲର ଆକାଉଣ୍ଟ ରେ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ରାଶି ସାଧାରଣ ପ୍ରତିବଦଳ କାରବାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ରାଶି ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ବଳକା ପାଣ୍ଟି ନିୟମିତ ଭାବେ ଭାରତକୁ ପତ୍ୟାବତ୍ତନ କରୁଛି ।

୭. ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ସମ୍ମତ ବିନା ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ପାକିସ୍ତାନ ସହ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଦେବାରେ ଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କରେ ଏସିୟୁ ଡିଲର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିପାରିବେ କି ?

ହଁ, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ଅନୁମତି ବିନା ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ପାକିସ୍ତାନ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଦେବାର ଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କର ଏସିୟୁ ଡିଲର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିପାରିବେ ?

୮. ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମ ଦେଇ ସମାଧାନର ପଦ୍ଧତି କଣ ?

- a) ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀ ଦେଶରେ ଅନୁରୂପୀ ମାନଙ୍କ ସହ ଥିବା ଏସିୟୁ ଡିଲର ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଟି ଯୋଗାଇବା ଓ ବଳକା ପାଣ୍ଟି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆମେରିକୀୟ ଡିଲର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ରୁକ୍ତିବନ୍ଧ । ସେହିଭଳି ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦରିଆପାରୀ ଅନୁରୂପୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ପାଇଁ ଆମେରିକୀୟ ଡିଲର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ପ୍ରେରଣ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- b) ଅନ୍ୟ ଏସିୟୁ ପ୍ରତିଭାଗୀ ଦେବାରେ ଅନୁରୂପୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଧାରିତ ଏସିୟୁ ଡିଲର ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପାଣ୍ଟି ଯୋଗାଣ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୁଏ । ଜମା ତାରିଖରେ ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ସମପରିମାଣର ଆମେରିକୀୟ ଡିଲର ନିଉୟାର୍କ ସ୍ଥିତ ଫେଡ଼େରାଲ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମାକରିଥିବାର ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ କାରବାର କରିଥାଏ ସେହିଭଳି ଭାରତରେ ଥିବା ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲର ବ୍ୟାଙ୍କ ସେମାନଙ୍କର ବଳକା ପାଣ୍ଟି ଅନୁଭାଗୀ ଦେବାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା କରିଥିବାର ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ନିଉୟାର୍କର ଫେଡ଼େରାଲ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଥିବା ନିଜ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଆମେରିକୀୟ ଡିଲର ନିଉୟାର୍କରେ ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଡିଲରଙ୍କ ଅନୁରୂପୀ ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

୯. କେଉଁ କେଉଁ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ?

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେୟ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ

- a) ଏକ ପ୍ରତିଭାଗୀ ଦେୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଭାଗୀ ଦେବାର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ
- b) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମୁଦ୍ରା ପାଣ୍ଟିର ରାଜିନାମା ଦମ୍ପରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଚଳନ୍ତି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କାରବାର ପାଇଁ
- c) ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବାସକରୁଥିବା ଦେୟ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ମତ
- d) ଏସିଏମ ସ୍ଥାନକପତ୍ର ର ନିଦିଷ୍ଟ ରୁକ୍ତି, ଏବଂ ଫେମା, ୧୯୯୯ ର ନୀତିନାୟମ, ଆଦେଶ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଦେୟ ପାଇଁ
- e) ଏସିୟୁ ସଭ୍ୟଦେଶ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ହେଉଥିବା ଆମଦାନୀ ରସ୍ତା ନି କାରବାର ପାଇଁ

୧୦. କେଉଁ କେଉଁ ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ?

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ

- a) ନେପାଳ ଓ ଭାରତ ଏବଂ ଭୁଟାନ ଓ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ସାଧାରଣତଃ ଏସିୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନେପାଳ ବାସିନ୍ଦା ଆମଦାନୀକାରୀ ଯଦି ଭାରତରୁ ଆମଦାନୀ

କରାଯାଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରାରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାହା ଗ୍ରହଣୀୟ । ଏହି ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକ ଏସିୟା ପଞ୍ଚତି ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରେ ।

b) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମୁଦ୍ରା ପାଣ୍ଠି ଦ୍ଵାରା ସଂଜ୍ଞାକୃତ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ଚଳନ୍ତି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇ ନଥିବ ସେଗୁଡ଼ିକର ସଂମାଧାନ ଏସିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିଭାଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଥିବ, ସେହି ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେୟର ସମାଧାନ ଏସିୟା ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

c) ସମାଶୋଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ କରାଯାଉଥିବା ଦେୟ ବା ଏସିୟା ଦ୍ଵାରା ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ଅନ୍ୟ ଦେୟ ମାନଙ୍କର ସମାଧାନ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ

୧୧. ସଭ୍ୟ ଦେଶ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ଏସିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କି ?

ହଁ ।